

Newsletter:

Wijziging WAP ter versterking van de transparantie in het kader van de tweede pensioenpijler

FEBRUARI 2023

Beste lezer,

Op 02.02.2023 werd de wet van 26.12.2022 tot wijziging van verscheidene bepalingen ter versterking van de transparantie in het kader van de tweede pensioenpijler, kortweg "Transparantiewet" genoemd, gepubliceerd. De Transparantiewet hervormt de communicatie aan de aangeslotenen over hun aanvullend pensioen en dit zowel bij de aansluiting, tijdens de duur van de aansluiting, bij uittreding als bij uitbetaling. Deze gewijzigde regels zijn van praktisch belang voor alle pensioenplannen (groepsverzekeringen of pensioenfondsen – zie *hierna*) en gelden zowel voor werknemers als voor zelfstandigen.

Deze wetwijziging is een uitloper van het inschrijven in 2019 van de bijkomende informatievoorschriften uit de Europese IORP II Richtlijn in de prudentiële wetgeving voor instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening (IBP's) of pensioenfondsen, meer in het bijzonder in de artikelen 96 tot 96/8 van de wet van 27 oktober 2006 betreffende het toezicht op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening (WIBP).

INHOUDSTAFEL

1	Toepassingsgebied	3
2	Krachtlijnen.....	3
3	Pensioenoverzicht.....	4
4	Uitbetalingsfase (pensionering / overlijden).....	6
5	Algemene Informatieverplichtingen.....	9
6	Administratieve vereenvoudiging	11
7	Gefaseerde inwerkingtreding	11

In België kennen we twee categorieën van pensioeninstellingen, nl. verzekeringsondernemingen en IBP's. De gemeenschappelijke regels (zoals over informatieverstrekking) waren voordien steeds opgenomen in de sociale wetgeving die zowel geldt voor verzekeringsondernemingen als voor IBP's¹. Sinds de omzetting van de IORP II Richtlijn was dit niet langer het geval en werden er, voor de IBP's, bijkomende informatieverplichtingen opgenomen in de prudentiële wetgeving (WIBP), waardoor deze enkel gelden voor IBP's maar niet voor verzekeraars.

Concreet leidt dit ertoe dat wie aangesloten is bij een pensioenplan dat beheerd wordt door een IBP, via het jaarlijks pensioenoverzicht (d.i. de vroegere pensioenfiche), meer informatie ontvangt dan wie aangesloten is bij een groepsverzekering (beheerd door een verzekeraar). Aangezien deze bijkomende IORP II informatieverplichtingen worden opgenomen in een detailfiche die via de databank tweede pijler (DB2P) ter beschikking wordt gesteld van de aangeslotenen, houdt dit ook in dat de aangeslotenen andere informatie ontvangen via de DB2P databank of mypension.be naargelang hun pensioenrechten worden opgebouwd bij een IBP dan wel een verzekeraar. Dit komt de begrijpelijkheid en de vergelijkbaarheid niet ten goede.

Met het oog op een *level playing field* tussen pensioenfondsen en verzekeraars en het

waarborgen van het recht van elke aangeslotene bij een aanvullende pensioentoezegging op dezelfde informatie, ongeacht de pensioeninstelling die deze beheert, schrijft de Transparantiewet de bijkomende IORP II informatieverplichtingen nu ook in de Sociale Wetgeving Aanvullende Pensioenen in.

De hoofddoelstelling van de Transparantiewet is het versterken van het vertrouwen in (aanvullende) pensioenen via kwaliteitsvolle informatie die de aangeslotene een duidelijker inzicht moet geven in het aanvullend pensioen dat hij/zij later mag verwachten.

Concreet wijzigt de Transparantiewet de regels over de gegevens die de aangeslotenen moeten ontvangen van hun (gewezen) werkgever of pensioeninstelling, met daarbij een versterkte rol van Sigedis en mypension.be. De informatie die men over zijn/haar aanvullend pensioen kan consulteren op mypension.be, zal uitbreiden. De wetgever gaat nog een stap verder door tegelijkertijd voor pensioeninstellingen ook een administratieve vereenvoudiging door te voeren, met het oog op een vermindering van de beheerskosten.

Wij geven jullie hierna graag een overzicht van de belangrijkste wijzigingen ingevoerd door de Transparantiewet.

Veel leesplezier!

---

¹ Met sociale wetgeving worden hier de volgende wetten bedoeld: de wet van 28 april 2003 betreffende de aanvullende pensioenen (WAP), de programmawet (I) van 24 december 2002, nl. de wet op de aanvullende pensioenen voor zelfstandigen (VAPZ), de wet van 15 mei 2014 houdende diverse bepalingen, nl. de wet op de aanvullende pensioenen voor zelfstandige bedrijfsleiders (WAPBL), de wet van 18 februari 2018 houdende diverse bepalingen inzake aanvullende pensioenen en tot instelling

van een aanvullend pensioen voor de zelfstandigen actief als natuurlijk persoon, voor de meewerkende echtgenoten en voor de zelfstandige helpers (WAPZNP) en de wet van 6 december 2018 tot instelling van een vrij aanvullend pensioen voor de werknemers en houdende diverse bepalingen inzake aanvullende pensioenen (WAPW) – hierna gezamenlijk '**Sociale Wetgeving Aanvullende Pensioenen**'.

1 Toepassingsgebied

De Transparantiewet wijzigt niet enkel de WAP maar ook de overige Sociale Wetgeving Aanvullende Pensioenen (*zie hoger – voetnoot nr. 1*). Daarnaast voert de Transparantiewet ook enkele kleine aanpassingen door aan de WIBP en aan de Programmawet (I) van 27 december 2006 in de bepalingen over de oprichting, doelstellingen en werkwijze van DB2P.

In deze *newsletter* richten we ons op de wijzigingen aan de WAP voor pensioenplannen of groepsverzekeringen. Deze zijn *mutatis mutandis* ook van toepassing op IPT's, en meer in het algemeen, op de overige Sociale Wetgeving Aanvullende Pensioenen.

2 Krachtlijnen

De wetgever heeft van de gelegenheid gebruik gemaakt om de informatieverstrekking over aanvullende pensioenen aan een grondige *facelift* te onderwerpen.

Het streefdoel is om via kwaliteitsvolle informatie een duidelijker inzicht te geven in het aanvullend pensioen dat men mag verwachten en op die manier ook te zorgen voor meer vertrouwen in het pensioenstelsel in het algemeen en in aanvullende pensioenen in het bijzonder. Hierbij gelden de volgende krachtlijnen:

- Het moet gaan om **correcte, duidelijke en begrijpbare informatie** waarmee de aangeslotene² een eenvoudig antwoord krijgt op de volgende vragen:
  - o Hoe zit mijn aanvullend pensioen in elkaar?
  - o Hoeveel aanvullend pensioen heb ik al opgebouwd?
  - o Hoeveel aanvullend pensioen mag ik later verwachten?
 Aangeslotenen moeten op basis van deze informatie – in tegenstelling tot vandaag – een duidelijk inzicht krijgen in hun aanvullend pensioen, wat het vertrouwen moet ten goede komen.
- Deze informatie moet **uniform, herkenbaar en vergelijkbaar** zijn, wat betekent dat dezelfde regels moeten gelden voor alle pensioeninstellingen. Vandaag verschilt de informatie immers niet enkel tussen verzekeringsondernemingen en IBP's maar ook tussen verzekeringsondernemingen onderling en IBP's onderling. De nieuwe regels beogen een betere herkenbaarheid van het aanvullend pensioen en op die manier eveneens een beter inzicht van de totale pensioenopbouw over de verschillende pensioenpijlers heen.
- Enkel de principes worden opgenomen in de Sociale Wetgeving Aanvullende Pensioenen. Via **koninklijke besluiten en reglementen uitgevaardigd door de FSMA** kunnen methodologische regels en gestandaardiseerde presentatiewijzen (vb. opmaak van het aansluitingsdocument) opgelegd worden. Voor het pensioenoverzicht wordt de opmaak toevertrouwd aan Sigedis om de vergelijkbaarheid van de informatie en de herkenbaarheid van de tweede pijler maximaal te waarborgen (*zie punt 3 hierna*).

² In het kader van de Transparantiewet wordt met 'de aangeslotene' niet alleen de actieve en de passieve aangeslotene bedoeld, maar daarnaast ook de pensioengerechtigde in de zin van de WIBP.

- De informatie moet **beknopt en to the point zijn** en een helder antwoord bieden op de vragen van de aangeslotene. Het is de bedoeling om te werken via **gelaagde informatie**, met het pensioenoverzicht als eerste laag waarin kan worden verwezen naar andere documenten (vb. pensioenreglement, transparantieverlag) voor meer gedetailleerde informatie.
- De informatie moet beter **afgestemd zijn op de informatienoden van de aangeslotene** o.m. via pensioenprojecties die een inschatting geven van het verwacht pensioen, alsook duidelijke informatie over wanneer men daadwerkelijk zijn aanvullend pensioen kan opnemen.

3 Pensioenoverzicht

Eén van de belangrijkste wijzigingen in de Transparantiewet betreft het **pensioenoverzicht**. Dit is de nieuwe naam voor de jaarlijkse pensioenfiche die ook uitdrukkelijk in de titel moet worden vermeld.

Het pensioenoverzicht moet aan de aangeslotene een beknopt, begrijpelijk en duidelijk antwoord geven op de volgende vragen:

- Hoeveel aanvullend pensioen heb ik al opgebouwd?
- Wat kan ik verwachten wanneer ik met pensioen ga?
- Wat krijgen mijn begunstigden/nabestaanden wanneer ik zou overlijden?
- Waar kan ik meer info vinden over mijn aanvullend pensioen?
- Bij wie kan ik terecht met mijn vragen?

3.1 Inhoud pensioenoverzicht

De inhoudelijke informatieverplichtingen blijven grotendeels behouden maar worden uitgebreid en aangevuld op basis van de wijzigingen die IORP II heeft geïntroduceerd in de WIBP. Hieronder geven we een overzicht van de belangrijkste wijzigingen:

- De precieze datum waarop de informatie in het pensioenoverzicht betrekking heeft, moet worden toegevoegd en is **1 januari**. Volgens de parlementaire voorbereiding gaat het echter om de datum en dus ook de gegevens en parameters op 1 januari om 00.00u (of 31 december om 24u) en worden de gebeurtenissen van 1 januari (loonindexeringen, transfer-in of -out van reserves, etc.) niet meegenomen in het betrokken jaar maar wel in het daaropvolgend jaar. Vandaag zouden veel pensioeninstellingen dit wel doen, waardoor dit een wijziging van de praktijk zou inhouden. Wellicht brengt het verwacht koninklijk besluit met de berekeningsmethodologie duidelijkheid op dit punt.
- Het **gewaarborgde bedrag op basis van de wettelijke minimum rendementsgarantie** van artikel 24 WAP moet voortaan altijd worden vermeld, alsook waar verdere informatie te vinden is. Tot nu toe moest dit enkel worden vermeld als de verworven reserves lager waren.
- De vermelding van de **verworven prestatie** blijft behouden, maar niet “de datum waarop de verworven prestaties opeisbaar zijn”. Dit wordt vervangen door de vermelding van de wettelijke pensioenleeftijd onder de (variabele) elementen;
- Net zoals voorheen moet er informatie worden gegeven over het **verwacht pensioenkapitaal** (of de rente) maar wijzigt de berekening ervan grondig. Zo wordt deze voortaan berekend op

basis van de **wettelijke pensioenleeftijd** van de aangeslotene en niet op basis van de 'contractuele' pensioenleeftijd voorzien in het pensioenreglement. Vooral voor pensioenplannen die nog een contractuele pensioenleeftijd van 60 jaar voorzien zal deze wijziging een impact hebben op de weergegeven bedragen en mogelijk ook op de berekening van de 80%-regel. Aangezien er moet gerekend worden met de (hogere) wettelijke pensioenleeftijd en verdere bijdrage- of premiebetaling tot dan, stijgt het verwacht pensioenkapitaal. De 80%-grens wordt getoetst aan dit verwacht pensioenkapitaal waardoor dit tot een (snellere) overschrijding van de 80%-grens kan leiden. Daarenboven wordt voor de 80%-grensberekening vanaf 65 jaar ook een lagere omzettingscoëfficiënt gebruikt voor de omzetting van rente in kapitaal, wat dit effect nog zal versterken.

- Als economische scenario's een invloed hebben op het verwacht pensioenkapitaal (of rente) dan moeten er **drie pensioenprojecties** worden vermeld op het pensioenoverzicht. In de praktijk zal dit het geval zijn voor alle vaste bijdrage of DC plannen en wellicht ook voor zo goed als alle *cash balance* plannen. Maar ook bij een vaste prestatie of DB plan waar uitzonderlijk een eventuele winstdeelname wordt toegekend die niet wordt gebruikt voor de financiering van de vaste prestatie. Waar er voor IBP's voordien (artikel 96/6 WIBP) enkel sprake was van een '**meest realistisch scenario**' en een '**ongunstig scenario**', wordt hier door de Transparantiewet nog een derde '**gunstig scenario**' aan toegevoegd. Er moet in dit kader ook een waarschuwing worden toegevoegd dat deze pensioenprojecties kunnen verschillen van de definitieve waarde van het aanvullend pensioen dat men zal ontvangen. De Transparantiewet legt enkel het principe van de pensioenprojecties vast maar niet de onderliggende hypothesen voor de berekening ervan, die per koninklijk besluit zullen worden vastgelegd en waarover momenteel het overleg met de verzekeraars, pensioenfondsen, Sigedis en de FSMA loopt.
- Het pensioenoverzicht moet zowel de **wettelijke pensioenleeftijd** als de **contractuele pensioenleeftijd** vastgesteld in het pensioenreglement vermelden. Op deze manier zou het pensioenoverzicht duidelijkere informatie moeten geven over wanneer iemand zijn/haar aanvullend pensioen kan opnemen;
- Voor de overgrote meerderheid van de pensioenplannen hangt het uiteindelijke aanvullend pensioen af van de **bijdragen**, het **rendement** en de **kosten**, hetzij drie elementen die op de huidige jaarlijkse pensioenfiches niet moeten vermeld worden.

De Transparantiewet brengt hier verandering in. Vanaf 2024 moeten de **bijdragen** van het voorgaande kalenderjaar worden vermeld met een uitsplitsing op basis van de bron en de bestemming. Dit houdt o.m. een opsplitsing in tussen de persoonlijke bijdragen en de werkgeversbijdragen (= bron van de bijdragen). Voor vaste prestatie of DB plannen moet enkel de persoonlijke bijdrage vermeld worden. Het gaat overigens niet enkel om de bijdragen die effectief tijdens het betrokken jaar zijn gestort aan de pensioeninstelling maar o.m. ook om de bijdragen toegekend vanuit het financieringsfonds, de buffer, aan de individuele rekening van de aangeslotene, de bijdragen die in geval van een sociaal plan vanuit het solidariteitsluik worden toegekend aan de individuele rekening van de aangeslotene en de bijdragen die worden toegekend op basis van een dekking premievrijstelling. Daarnaast moeten andere in- en uitgaande bedragen, bijvoorbeeld naar aanleiding van een overdracht van reserves, ook worden vermeld. Belangrijk is ook dat, indien een deel van die bijdragen wordt gebruikt voor premietaksen/sociale bijdragen, voor de financiering van bijkomende dekkingen (overlijden, invaliditeit) of solidariteitsprestaties (sociaal plan) dit ook uitdrukkelijk moet worden vermeld (= bestemming van de bijdragen).

Voor vaste bijdrage of DC plannen, *cash balance* plannen, pensioenreserves beheerd door een onthaalstructuur of een zogenaamde KB69 instelling moeten ook de **uitgesplitste kosten** die de IBP of de verzekeraar tijdens het vorig kalenderjaar heeft ingehouden en die een impact hebben op de pensioenrechten, vermeld worden. Bovendien moet voor deze pensioentoezeggingen eveneens het (contractueel) **nettorendement** dat werd toegekend aan de aangeslotene in het afgelopen kalenderjaar verplicht vermeld worden in het pensioenoverzicht.

De precieze voorstellingswijze van de bijdragen, de kosten en het nettorendement (bijvoorbeeld of de gewaarborgde rentevoet(en) en/of de winstdeling al dan niet afzonderlijk moeten worden vermeld) zal verder uitgewerkt worden in een koninklijk besluit.

- Tot slot moeten een aantal **bijkomende informatieverplichtingen** opgenomen worden, zoals de vermelding dat het gaat om brutobedragen, de contactgegevens waar men terecht kan met vragen of klachten, waar het pensioenreglement kan worden opgevraagd, een verwijzing naar mypension.be en waar meer informatie kan worden verkregen.

3.2 Opmaak en verzending pensioenoverzicht

Waar vandaag de pensioeninstelling (of inrichter) verplicht is om dit overzicht op te maken en te versturen naar de actieve aangeslotenen – weliswaar met de mogelijkheid om deze verplichting over te dragen aan Sigedis – zal vanaf 2024 Sigedis standaard instaan voor de opmaak het pensioenoverzicht. Sigedis zal per aansluiting (d.i. per pensioentoezegging) een apart (gestandaardiseerd) pensioenoverzicht opstellen, wat de vergelijkbaarheid van de informatie over verschillende pensioenplannen doorheen de tijd zou moeten ten goede komen.

Heeft de aangeslotene zijn e-mailadres geregistreerd op mypension.be of via zijn e-Box (d.i. de elektronische beveiligde brievenbus van de sociale zekerheid), dan zal Sigedis ook instaan voor de mededeling ervan via een notificatie dat zijn pensioenoverzicht beschikbaar is op mypension.be. Alle pensioenoverzichten worden geplaatst op mypension.be. Aan de actieve aangeslotenen die hun e-mailadres niet hebben geregistreerd, moet de pensioeninstelling (of inrichter) het pensioenoverzicht meedelen. Hiertoe bezorgt Sigedis aan de pensioeninstelling alle pensioenoverzichten, waarbij het ook aangeeft of de aangeslotene een notificatie heeft ontvangen en of hij al dan niet is uitgetreden. Als pensioeninstellingen in de toekomst graag optimaal willen genieten van deze vermindering van administratieve lasten en kosten, dan kunnen ze in de communicatie vanaf 2023 de aangeslotenen aanmoedigen om op mypension.be hun e-mailadres te registeren.

Dit kan en zal in de toekomst een belangrijke, positieve impact hebben voor pensioeninstellingen naar administratieve lasten en kosten.

4 Uitbetalingsfase (pensionering / overlijden)

4.1 Uitbetalingsprocedure bij pensionering en bijkomende informatieverplichtingen

De bestaande dubbele informatieverplichting van de inrichter enerzijds en de pensioeninstelling anderzijds bij pensionering (of overlijden) van de aangeslotene wordt omwille van administratieve vereenvoudiging geschrapt. Vanaf nu rust de (enkele) informatieverplichting op de pensioeninstelling,

die zich moet baseren op de informatie verkregen via Sigedis volgens het zogenaamde *only-once principe*.

Sigedis wordt immers beschouwd als authentieke bron waardoor er in de regel geen bijkomende attesten of documenten bij de aangeslotenen mogen worden opgevraagd om deze informatie te bevestigen.

Er zijn drie mogelijke situaties die de uitbetalingsprocedure in gang zetten:

- De pensioeninstelling ontvangt een kennisgeving van Sigedis dat een aangeslotene met wettelijk pensioen gaat (cf. pensioendatum via de zogenaamde ‘push berichten’). In dat geval moet de pensioeninstelling een uitbetalingsvoorstel overmaken aan de aangeslotene ofwel zestig dagen voor zijn pensionering in het geval de pensioeninstelling de kennisgeving van Sigedis minstens negentig dagen voor de pensionering heeft ontvangen, ofwel, indien dat niet het geval is, binnen de dertig dagen na ontvangst van de kennisgeving van Sigedis;
- De aangeslotene richt zelf een verzoek aan de pensioeninstelling. In dat geval moet de pensioeninstelling een uitbetalingsvoorstel overmaken binnen de dertig dagen na dit verzoek;
- Ontvangt de pensioeninstelling geen kennisgeving of verzoek, dan moet de pensioeninstelling op eigen initiatief uiterlijk zestig dagen voor het bereiken van de wettelijke pensioenleeftijd een uitbetalingsvoorstel overmaken aan de aangeslotene.

Binnen de dertig dagen na pensionering of nadat de pensioeninstelling alle noodzakelijke informatie heeft ontvangen om over te gaan tot uitbetaling moet er ook daadwerkelijk worden overgegaan tot uitbetaling.

Voor pensioeninstellingen die sectorale pensioenregelingen beheren, die de gegevens putten uit het netwerk van de sociale zekerheid, geldt er tot 1 januari 2027 een tijdelijke uitzonderingsregel waarbij de dertig dagen termijn met maximaal zes maanden wordt verlengd.

Deze termijnen zijn zeer belangrijk. De Transparantiewet voorziet immers dat indien deze niet worden gerespecteerd, wettelijke intresten (5,25%) automatisch en van rechtswege (d.i. zonder ingebrekestelling) beginnen te lopen. De pensioeninstelling moet deze termijnen dus nauwgezet opvolgen.

Het uitbetalingsvoorstel moet de volgende gegevens bevatten:

- De verschuldigde prestaties (kapitaal en/of rente), met vermelding dat het enkel om een raming gaat en het bedrag pas op het moment van pensionering definitief zal vaststaan;
- De mogelijke uitbetalingswijzen;
- De mogelijkheid om een kapitaal om te zetten in een rente en het geraamde bedrag van die rente;
- Welke gegevens noodzakelijk zijn voor de uitbetaling, waarbij de pensioeninstelling er rekening moet mee houden dat de gegevens die ze ontvangt van Sigedis authentieke gegevens zijn

waarop zij moet vertrouwen en zij dus geen bijkomend bewijs mag opvragen. Noodzakelijke gegevens zijn o.i. o.m.: een rekeningnummer en bankattest, een kopie van de identiteitskaart,...;

- In het geval het gaat om een sectoraal pensioenstelsel dat werkt met de gegevens uit het netwerk van de sociale zekerheid, de vermelding dat de pensioeninstelling pas kan overgaan tot uitbetaling wanneer zij de noodzakelijke gegevens ontvangt, met vermelding van de vermoedelijke uitbetalingstermijn.

De Transparantiewet voorziet in een vereenvoudigde uitbetalingsprocedure in het geval dat:

- De verworven prestatie (of de verworven reserves) minder bedragen dan 150 EUR (geïndexeerd bedrag op 21 december 2022: 175,75 EUR);
- Het rekeningnummer waarop het wettelijk pensioen zal worden betaald, beschikbaar is.

Die vereenvoudigde uitbetalingsprocedure voor kleine pensioenrechten voorziet enerzijds in een beperktere informatieverplichting, waarin enkel de prestatie wordt meegedeeld en wordt gemeld dat deze zal worden gestort op dat rekeningnummer tenzij men binnen 30 dagen aan de pensioeninstelling laat weten dat de uitbetaling moet gebeuren op een ander rekeningnummer. Bovendien, indien die aangeslotene ook zijn e-mailadres heeft geregistreerd, gebeurt die informatieverstrekking geheel door Sigedis. Ook dit houdt een administratieve vereenvoudiging in voor de pensioeninstelling...

4.2 Uitbetalingsprocedure in het geval van overlijden & bijkomende informatieverplichtingen

Ook in het kader van overlijden en de uitbetaling van de overlijdensprestaties voorziet de Transparantiewet in een nieuwe procedure:

- De pensioeninstelling wordt door Sigedis in principe op de hoogte gebracht van het overlijden van een aangeslotene (cf. overlijdensdatum via de zogenaamde 'push berichten'). Daarnaast kan de pensioeninstelling ook door iemand anders zoals de werkgever of een begunstigde op de hoogte worden gebracht;
- Van zodra de pensioeninstelling op de hoogte wordt gebracht van een overlijden moet ze binnen de dertig dagen een uitbetalingsvoorstel overmaken aan de begunstigde(n). In principe heeft de pensioeninstelling dus dertig dagen de tijd om de begunstigde(n) op te sporen. Deze termijn wordt opgeschort indien de pensioeninstelling niet over voldoende gegevens zou beschikken om de begunstigde(n) te identificeren en te lokaliseren. Hier moet de pensioeninstelling wel alle redelijke maatregelen nemen om zo snel mogelijk de gegevens te ontvangen en kan ze ook de identificatiegegevens opvragen bij Sigedis;
- In dat uitbetalingsvoorstel worden de noodzakelijke gegevens opgevraagd. Is de pensioeninstelling van mening dat ze nog bijkomende gegevens nodig heeft om te kunnen overgaan tot uitbetaling, dan moet ze binnen de dertig dagen de begunstigde(n) hiervan op de hoogte stellen;

- Van zodra de pensioeninstelling vervolgens alle noodzakelijke informatie heeft ontvangen om te kunnen overgaan tot uitbetaling, heeft ze dertig dagen de tijd om effectief uit te betalen. Ook hier voorziet de wet een schorsing indien de pensioeninstelling door externe omstandigheden niet kan overgaan tot uitbetaling.

Ook op de niet naleving van deze termijnen geldt als sanctie dat de wettelijke intresten automatisch en van rechtswege (d.i. zonder ingebrekestelling) lopen. De pensioeninstelling moet ook deze termijnen dus nauwgezet opvolgen.

Het uitbetalingsvoorstel dat de pensioeninstelling moet overmaken aan de begunstigde(n) moet de volgende informatie bevatten:

- De verschuldigde prestaties;
- De mogelijke uitbetalingswijzen;
- Het recht tot omzetting van een kapitaal in een rente;
- De noodzakelijke gegevens voor de uitbetaling. Ook hier geldt dat het moet gaan om redelijke en relevante informatie, waarbij de pensioeninstelling er rekening mee houdt dat de gegevens die ze ontvangt van Sigedis authentieke gegevens zijn waarop zij moet vertrouwen en zij dus geen bijkomend bewijs mag opvragen. Concreet mag de pensioeninstelling bijgevolg geen bewijs van overlijden van de aangeslotene opvragen aan de begunstigde, als zij via Sigedis een overlijdensdatum heeft ontvangen.

5 Algemene informatieverplichtingen

5.1 Algemeen

De Transparantiewet voegt het nieuwe artikel 41 *ter* in de WAP in, met de algemene krachtlijnen inzake de nieuwe transparantieverplichtingen (zie punt 2). Dit vereist o.m. dat de informatie wordt gegeven op een duidelijke wijze, in heldere, bondige en begrijpelijke taal, waarbij jargon en technische termen moeten worden vermeden. De informatie moet makkelijk leesbaar zijn en opgesteld rekening houdend met de taalwetgeving in sociale zaken.

De Transparantiewet maakt bovendien een belangrijk onderscheid tussen 'ter beschikking stellen' en 'meedelen'. Persoonlijke informatie moet worden meegedeeld en vraagt bijgevolg een actieve handeling van de pensioeninstelling die persoonlijk gericht is (via brief of e-mail) aan de aangeslotene. Dit geldt voor het pensioenoverzicht, de uittredingsbrief, informatie bij pensionering (uitbetalingsvoorstel),... Meer algemene informatie moet daarentegen enkel ter beschikking worden gesteld op een plaats waar aangeslotenen deze op eenvoudige wijze en zonder verzoek daartoe moeten kunnen raadplegen.

In dit kader introduceert de Transparantiewet het concept van een 'duurzame drager', dat wordt gedefinieerd als een hulpmiddel dat een aangeslotene of rentegenieter in staat stelt om persoonlijk aan hem of haar meegedeelde of ter beschikking gestelde informatie op zodanige wijze op te slaan dat deze gedurende een voor het doel van de informatie toereikende periode kan worden geraadpleegd en

waarmee de opgeslagen informatie ongewijzigd kan worden gereproduceerd. Het gaat dan bijvoorbeeld om een beveiligd platform of een intranet, maar ook mypension.be voldoet aan deze definitie.

Tot slot omvat het nieuwe artikel 41 *quinquies* WAP algemene informatieverplichtingen ten aanzien van aangeslotenen en rentegenieters. Hierin worden verschillende elementen opgesomd die ter beschikking moeten worden gesteld aan de aangeslotenen en rentegenieters, waarbij het voornamelijk gaat om informatie over het pensioenplan zelf.

5.2 Informatie voor of bij aansluiting

In lijn met de WIBP voorziet het nieuwe artikel 41 *quater* WAP in nieuwe informatieverplichtingen voor of bij de aansluiting. Deze informatie moet door de pensioeninstelling (of door de in het pensioenreglement aangeduide persoon) ter beschikking worden gesteld van de aangeslotenen van zodra zij aangesloten zijn (indien het gaat om een automatische aansluiting), hetzij voor de aansluiting (indien het niet gaat om een automatische aansluiting).

Deze informatie moet de volgende gegevens omvatten:

- Indien de aangeslotene bepaalde beleggingsbeslissingen kan nemen: de relevante opties zoals voorzien in het pensioenreglement;
- De relevante kenmerken van het pensioenplan, waaronder het soort van uitkeringen;
- Of en hoe in het kader van de beleggingsstrategie rekening wordt gehouden met milieu-, klimaat-, sociale en corporate governance factoren (ESG);
- Waar verdere informatie beschikbaar is, met onder meer een verwijzing naar mypension.be.

Indien het pensioenreglement voorziet dat de aangeslotene een beleggingsrisico draagt of beleggingsbeslissingen kan nemen moet er ook informatie worden gegeven over de resultaten van die beleggingen in het verleden over minstens de afgelopen 5 jaar (indien mogelijk) en de structuur van de kosten die door de aangeslotene worden gedragen.

Het valt af te wachten of en wanneer de FSMA een gestandaardiseerde presentatiewijze zal voorzien voor dit aansluitingsdocument.

5.3 Transparantieverlag

Ook in het bestaande artikel 42 WAP over het transparantieverlag worden nieuwe informatieverplichtingen ingeschreven. Het transparantieverlag bestond reeds en moest op aanvraag worden overgemaakt aan de aangeslotenen. Nu voorziet de Transparantiewet dat dit door de pensioeninstelling ter beschikking moet worden gesteld van de inrichter, de aangeslotene en de rentegenieters (d.i. zonder enig verzoek – zie punt 5.1). Het zal dus moeten worden opgeladen op een hiervoor omschreven duurzame drager.

Ook de inhoud wijzigt en wordt in overeenstemming gebracht met de WIBP. Zo moet er in het kader van de beleggingen niet enkel informatie gegeven worden over de beleggingsstrategie op lange en korte

termijn en de mate waarin er rekening wordt gehouden met ESG factoren, maar moet het beleggingsprofiel (met inbegrip van de strategie) worden opgenomen, alsook de aard van de financiële risico's die door de aangeslotenen en de rentegenieters worden gedragen. Dragen aangeslotenen een beleggingsrisico of kunnen ze beleggingsbeslissingen nemen, dan moet er ook informatie worden gegeven over de resultaten van de beleggingen in het verleden over minstens de afgelopen 5 jaar (indien mogelijk). Ook kunnen aangeslotenen, rentegenieters en hun vertegenwoordigers informatie opvragen over de gehanteerde hypothesen om projecties op te stellen in het kader van het pensioenoverzicht.

5.4 Bijkomende informatie aan rentegenieters

Naast de algemene informatie die nu ook aan rentegenieters ter beschikking moet worden gesteld, moet aan hen ook bijkomende informatie worden medegedeeld over de verschuldigde uitkeringen en de uitbetalingsmogelijkheden. We denken bijvoorbeeld aan een indexering of verhoging van lopende rentes. In dat geval zal de pensioeninstelling hieromtrent de rentegenieter moeten informeren.

Indien een rentegenieter tijdens de uitbetalingsfase een aanzienlijk beleggingsrisico draagt (bijvoorbeeld indien de rente afhangt van het rendement van de onderliggende beleggingsfondsen), moet de pensioeninstelling de rentegenieter hieromtrent regelmatig passende informatie meedelen.

6 Administratieve vereenvoudiging

Naast de versterkte rol voor Sigedis en de administratieve vereenvoudiging voor pensioeninstellingen die deze met zich meebrengt, voorziet de Transparantiewet nog in een paar administratieve vereenvoudigingen voor de werkgever of inrichter:

- Zo is het niet langer verplicht om jaarlijks het aantal IPT's en het bewijs dat alle werknemers genieten van een aanvullende pensioentoezegging over te maken aan de FSMA. Deze gegevens zijn immers beschikbaar in de DB2P databank;
- Ook is het niet langer verplicht om de FSMA te informeren in het geval van wijziging van pensioeninstelling en overdracht van reserves. Opnieuw beschikt de FSMA over deze gegevens via de DB2P databank;
- De voorafgaande informatie- en consultatieverplichting van artikel 39 WAP geldt niet langer voor het pensioenoverzicht, hetgeen logisch is aangezien de pensioenoverzichten zullen worden opgesteld door Sigedis.

7 Gefaseerde inwerkingtreding

De Transparantiewet voorziet in een gefaseerde inwerkingtreding.

De algemene bepalingen die geen betrekking hebben op specifieke documenten (zoals het pensioenoverzicht, het aansluitingsdocument, het transparantieverlag,...) treden in werking op **1 januari 2023**. De meeste bepalingen vragen evenwel wat tijd om verdere voorschriften of technische standaarden uit te werken per koninklijk besluit of presentatiewijzen via een FSMA reglement.

De bepalingen inzake het pensioenoverzicht treden in werking op **1 januari 2024**. Hetzelfde geldt algemeen voor de informatie die moet worden meegedeeld bij pensionering en overlijden (uitbetalingsprocedure).

De bepalingen met betrekking tot het aansluitingsdocument treden in werking op **1 januari 2025**.

De bepalingen met betrekking tot het transparantieverlag hebben voor het eerst uitwerking op de transparantieverlagen over het jaar **2025**, die in 2026 moeten worden opgemaakt.

Het duurt nog even voor de meerderheid van de nieuwe bepalingen in werking treedt. Zo wachten we nog op de verdere uitwerking van een aantal voorschriften en technische standaarden per KB, de tussenkomst van Sigedis voor het voorstel van opmaak van het pensioenoverzicht (d.i. de huidige jaarlijkse pensioenfiche) en eventueel de FSMA voor een gestandaardiseerde presentatiewijze van het (nieuw) aansluitingsdocument.

Toch zien we reeds een actiepoint voor zowel werkgevers als pensioeninstellingen: we raden aan om werknemers / aangeslotenen aan te moedigen om hun e-mailadres via mypension.be of hun e-Box te registreren. Dit zal ervoor zorgen dat vanaf 2024 de pensioeninstelling (of werkgever) niet meer moet tussenkomen in de jaarlijkse mededeling van het pensioenoverzicht.

Belangrijk nog om weten is dat de werkgevers niet langer meer jaarlijks het aantal IPT's en het bewijs dat alle werknemers genieten van een aanvullende pensioentoezegging aan de FSMA moeten overmaken (hetgeen nu jaarlijks moet gebeuren via het WAP 4 formulier).

Brussel

Vorstlaan 280
1160 Brussel
T 02 761 46 00

Luik

Parc d'affaires Zénobe Gramme
Square des Conduites d'Eau 7
Bat. H - 2nd floor
4020 Luik
T 04 229 80 11

Antwerpen

City Link
Posthofbrug 12
2600 Antwerpen
T 03 285 97 80

Gent

Ferdinand Lousbergkaai 103
bus 4-5
9000 Gent
T 09 261 50 00

Kortrijk

Ring Bedrijvenpark
Brugsesteenweg 255
8500 Kortrijk
T 056 26 08 60

Hasselt

Kuringersteenweg 172
3500 Hasselt
T 011 24 79 10

Partners with you. ●

Onze newsletters zijn bestemd om u regelmatig algemene informatie mee te delen met betrekking tot onderwerpen uit de actualiteit en bepaalde ontwikkelingen van wetgeving of rechtspraak. Vanzelfsprekend waken wij over de betrouwbaarheid van deze informatie. Onze newsletters bevatten echter geen enkele juridische analyse en kunnen ons in geen geval verantwoordelijk stellen. Aarzelt u niet om contact op te nemen met onze advocaten voor elke bijkomende vraag. Claeys & Engels BV | Vorstlaan 280, 1160 Brussel, België | RPR Brussel 0473.547.070